

УДК 76.03/.09

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЄКТУВАННЯ ОПАКОВАНЬ ДЛЯ АДВЕНТ-КАЛЕНДАРІВ

БОРИСОВА Світлана, КОПОТИЛОВ Максим

ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»,
Полтава, Україна

svitlana.borysova@gmail.com

Адвент-календар є традиційним атрибутом передсвяткового періоду і виконує не лише естетичну та розважальну функції, але й створює святкову атмосферу очікування Різдва. Однією зі складових адвент-календаря є опакування, яке має відповідати його функції, розміру, формі, забезпечувати надійний захист. У статті проаналізовано основні типи опакувань адвент-календарів, їхні переваги та недоліки, а також сучасні тенденції в опакуванні, зокрема, екологічність. Підкреслено важливість дизайну опакування для залучення споживачів. Запропоновано рекомендації, що сприятимуть ефективному проєктуванню адвент-календарів.

Ключові слова: адвент-календар, об'єкт дизайну, споживче сприйняття, проєктування, опакування.

ВСТУП

Адвент-календарі нині вважаються традиційними атрибутами передсвяткового періоду. Як зазначається у дослідженні адвент-календаря як об'єкту дизайну і культурного феномену С. Борисовою, адвент-календар або різдвяний календар — це спеціальний календар, який показує час, що залишається до Різдва, є календарем зворотного відліку часу [1, с. 33]. Він виконує не лише естетичну та розважальну функцію, але й створює відчуття свята, наближення до Різдва.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Однією з важливих складових адвент-календаря є його опакування, яке виконує функцію захисту і одночасно розглядається як важливий елемент презентації продукту. Загалом опакування адвент-календаря має відповідати його розмірам, формі, забезпечувати надійний захист під час транспортування та зберігання. Естетичний вигляд опакування є не менш важливим, оскільки воно створює перше враження про продукт. Опакування також має бути функціональним, легко відкриватися, проте підкреслювати різдвяну тематику. Психологічно складова впливу опакування адвент-календаря спрямована на підсилення його емоційного сприйняття. Сучасні опакування адвент-календарів демонструють тенденцію до екологічності: багато компаній використовують перероблений папір та картон. Це формує позитивний імідж брендів, які піклуються про довкілля.

Проектування креативних упаковок сьогодні стало звичним явищем, адже в умовах високої конкуренції дизайнери активно шукають способи привернути увагу споживачів. На думку дослідників упаковок (А. Рубанка, Г. Омельченко, І. Приходько-Кононенко), на полицях магазинів «спостерігається великий вибір різноманітних, не типових візуальних рішень щодо дизайну графічної частини та форми в упаковках» [2, с. 134]. З іншого боку зазначається (О. Кохан, С. Кияниця, Ю. Камбулова) потреба ретельного вивчення можливостей застосування сучасних способів пакування продукції, з огляду на те, що упаковка впливає на конкурентоспроможність продукції, як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Підкреслимо, що при проектуванні адвент-календарів та їх упаковок важливу роль відіграє не лише візуальний образ, але й вибір матеріалів. Розглянемо типи упаковок відповідно до основних видів адвент-календарів, проаналізуємо позитивні та негативні характеристики, що допоможе сформулювати обґрунтовані рекомендації для їх проектування.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

1. Упакування класичних картонних адвент-календарів, які часто продаються в супермаркетах, є найбільш популярним, виготовляється з картону у святкових кольорах (червоний, зелений, золотий). Вона містить 24 або 25 віконць, за якими ховаються невеликі подарунки або солодощі. Дизайн упакування варіюється від мінімалістичного до перебільшено декоративного. Зазвичай зовнішня картонна коробка забезпечує цілісність продукту та його безпечне транспортування, а тонкі пластикові захисні плівки використовуються для додаткового захисту від пилу та вологи. Цей варіант реалізовано переважно для адвент-календарів нижнього цінового сегменту. Перевагами такого упакування є, по-перше, легкість та економічність, можливість нанесення яскравого друку та естетичне оформлення, а по-друге, екологічність, особливо при використанні вторинного картону. Недоліком є низька стійкість до механічних пошкоджень.

2. Більш міцні види упакування використовуються для дерев'яних адвент-календарів (або виконаних з цупкого картону), де кожна шухлядка оформлена святковими елементами. Для упакування використовують картонні коробки з посиленими краями для запобігання пошкодженню дерев'яних елементів. Перевагами такого упакування є міцність і довговічність, естетична привабливість декору, що дозволяє використовувати такий вид упакування як частину святкового інтер'єру. Недоліком є висока вартість виробництва, а також великі розміри і вага, що ускладнює транспортування.

3. Упакування для тканинних адвент-календарів, що підвішуються на стіну та оформлені у вигляді різдвяних символів, зазвичай легке, але надійне. Додатково застосовують різні типи упакування: картонні коробки з віконцями для демонстрації дизайну, прозорі пластикові пакети з картонною підкладкою, а також пластикові й тканинні пакети для захисту від вологи та пилу. Переваги такого упакування – естетична універсальність, придатність для багаторазового використання та легкість транспортування. Недоліки – потреба в ретельнішому захисті від зовнішніх впливів (пилу, вологи).

4. Тубус для адвент-календаря є менш поширеним варіантом опаккування. Позитивні характеристики: забезпечує надійний захист від пошкоджень та вологи, що робить його зручним для транспортування і зберігання. Його компактна і міцна конструкція сприяє економії простору, а незвична форма підвищує візуальну привабливість та можливість використання після розпаковування для зберігання інших речей. Недоліки: обмеженість у варіаціях дизайну – складніше зробити тубус персоналізованим порівняно з іншими типами опакowań.

5. Картонна коробка з кришкою використовуються для адвент-календарів, що містять великі або важливі подарунки, які потребують додаткового захисту під час транспортування та зберігання. Цей тип опаккування часто застосовується для люксових або персоналізованих адвент-календарів, що дозволяє створити відчуття презентабельного та дорогого продукту. Картон буває як щільний, так і тонкий, з декоративним покриттям або ламінуванням. Часто додають елементи фольгованого друку, об'ємного лаку, що підвищує естетичну цінність продукту. Позитивні характеристики – створює «подарунковий» ефект, добре захищає продукт від пошкоджень та може бути багаторазовим опаккуванням. Недоліки – збільшує вартість виготовлення і транспортування та потребує додаткового простору для зберігання. Наприклад: адвент-календар із косметичними засобами або невеликими ювелірними виробами, де кожен предмет упакований в окрему коробочку, а весь набір – у більшу коробку з кришкою.

6. Картонний рукав – обгортка, що виготовляється із щільного картону, яку використовують для календарів середнього і нижнього цінового сегменту. Зазвичай на рукаві розміщують дизайн із святковою символікою, логотипом бренду і основною інформацією про продукт. Позитивні характеристики – це економічність опаккування, легкість у виробництві та транспортуванні з можливістю швидкого оновлення дизайну без змін основного опаккування. Недоліки – нижчий рівень захисту порівняно з коробками, що потенційно впливає на сприйняття якості товару.

7. Подарунковий пакунок – це популярний варіант опаккування для адвент-календарів, з метою надання їм додаткового святкового ефекту. Він зазвичай виготовляється з картону або щільного паперу з яскравим принтом. Це пакети різних розмірів з декоративним оформленням, стрічками, бантами, які можуть бути прозорими чи непрозорими. Можливе додавання ручки для зручності транспортування. Подарунковий пакунок не є основною упаковкою, оскільки розглядається як додатковий компонент декору. Переваги – створює святковий настрій, легкий у використанні. Недоліки – низький рівень захисту від механічних пошкоджень, одноразове використання.

8. Картонний «поштовий» конверт з полями для надпису «від кого» і «для кого» є стильним і практичним рішенням для адвент-календарів, що призначені для пересилання. Такий формат популярний для індивідуальних подарунків, де поля для написів додають можливість персоналізації, що особливо цінується серед покупців, які хочуть надіслати адвент-календар як подарунок. Виготовлений з щільного картону і оформлений мінімалістично або святково. Переваги – ідеально підходить для персоналізованих подарунків,

зручний для поштової пересилки, недорогий. Недоліки – обмежений простір для великих предметів, недостатній захист.

ВИСНОВКИ

Отже, різні типи опакowania адвент-календарів розширюють можливості для дизайнерів у проектуванні продуктів дизайну, що мають яскраво виражений святковий характер. Опакування не тільки захищають вміст продукту, але й додають йому естетичної та емоційної цінності, підвищують привабливість і створюють додаткову цінність для потенційного користувача. Картонні упаковки є найбільш поширеним варіантом опакowania. Проте вибір між картонною коробкою, рукавом, подарунковим пакунком, тубусом або конвертом залежить від цільової аудиторії та виду адвент-календаря, оскільки кожен з них має свої переваги й недоліки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Борисова С. В. Визначення особливостей адвент-календаря як об'єкту дизайну. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Дрогобич: Гельветика, 2021. Вип. 35 (1). С. 32–36. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/35-1-5>
2. Рубанка А. І., Омельченко Г. В., Приходько-Кононенко І. О. Дизайн пакувальної продукції для виробів різного призначення. Графічний дизайн в інформаційному та візуальному просторі : монографія / за заг. ред. М. В. Колосніченко. Київ: КНУТД, 2022. С. 129-148. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/19969/1/GDIVP_mono_2022_P129-148.pdf
3. Кохан О.О., Кияниця С.Г., Камбулова Ю.В. Інноваційне пакування кремових борошняних кондитерських виробів. Тренди Lean-виробництва та пакування харчової продукції: матеріали 12-ї Міжнародної спеціалізованої науково-практичної конференції, 20 вересня 2023 р., м. Київ. Київ: НУХТ, 2023. С. 61-64. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/bitstreams/8f262f92-8733-41af-889d-1f0751527eb4/download#page=61>

BORYSOVA S., KOPOTILOV M.

FEATURES OF PACKAGING DESIGN FOR ADVENT CALENDARS

The Advent calendar is a traditional attribute of the pre-holiday period and performs not only an aesthetic and entertaining function, but also creates a festive atmosphere of anticipation of Christmas. One of the components of the Advent calendar is packaging, which must correspond to its function, size, shape, and provide reliable protection. The article analyzes the main types of Advent calendar packaging, their advantages and disadvantages, as well as modern trends in packaging, in particular, environmental friendliness. The importance of packaging design for attracting consumers is emphasized. Recommendations are proposed that will contribute to the effective design of Advent calendars.

Key words: advent calendar, design object, consumer perception, design, packaging.